

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ
ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

ΒΑΡΣΟΒΙΑ, Ιούλιος, 2022

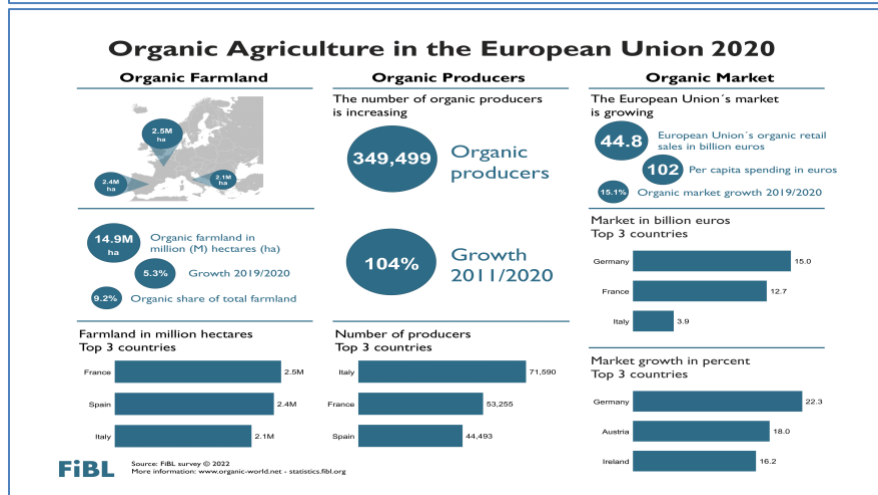
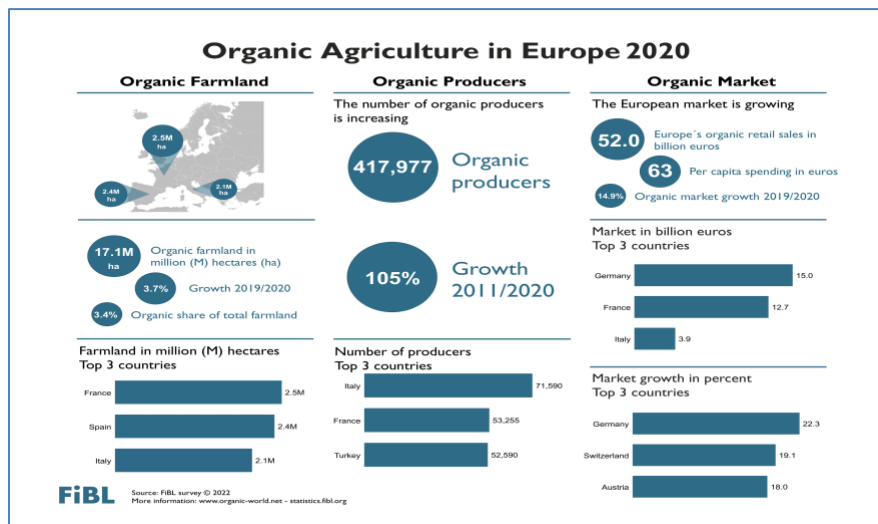
Ο ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

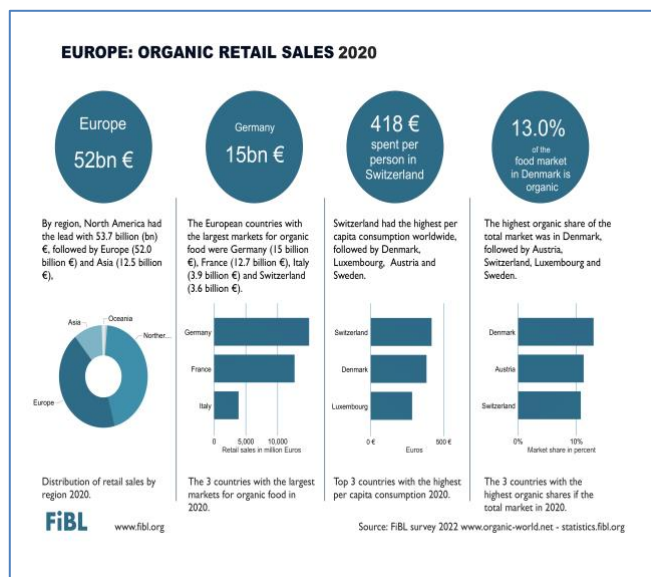
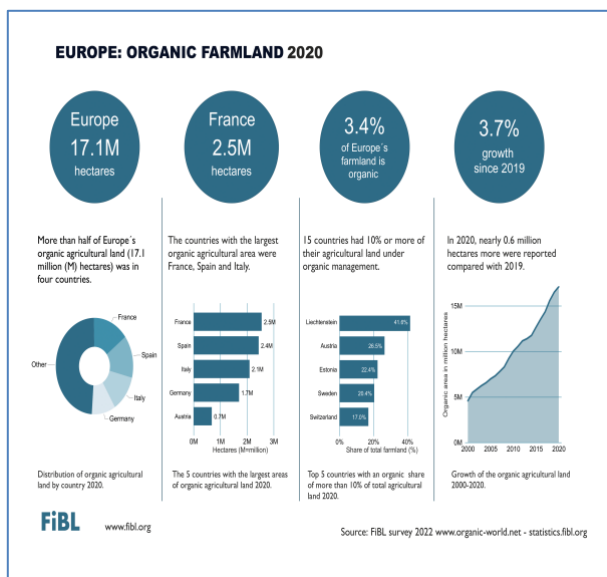
Πίνακας Περιεχομένων

<u>A. ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (2020)</u>	2
<u>B. Η ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ</u>	2
<u>β.1. Οργάνωση του πολωνικού συστήματος βιολογικής γεωργίας</u>	4
<u>β.2. Οργανικές καλλιέργειες και παραγωγή (2004-2020)</u>	6
<u>β.3. Γεωγραφική κατανομή της βιολογικής γεωργίας</u>	9
<u>Γ. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ</u>	10
<u>γ.1. Φορείς βιολογικής παραγωγής</u>	17
<u>γ.2. Φορείς πιστοποίησης και ελέγχου</u>	18
<u>γ.3. Χρηματοδότηση μέσω του Προγράμματος Ανάπτυξης Υπαίθρου</u>	11
<u>Δ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ</u>	17
<u>Ε. ΜΕΓΕΘΟΣ ΑΓΟΡΑΣ</u>	
<u>ε.1. Δίκτυα πωλήσεων</u>	
<u>ε.2. Εισαγωγές</u>	18
<u>ε.3 Τιμές βιολογικών και συμβατικών τροφίμων</u>	
<u>ΣΤ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ</u>	
<u>Ζ. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ</u>	
<u>Η. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ</u>	
<u>Θ. ΕΚΘΕΣΕΙΣ</u>	
<u>Ι. ΚΛΑΔΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ</u>	
<u>ΠΗΓΕΣ</u>	

A. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- 17,1 εκ. εκτάρια γεωργικών καλλιεργειών (στην ΕΕ 14,9 εκ. εκτάρια), 420.000 παραγωγοί (ΕΕ 350.000).
- 3,4% των συνολικών γεωργικών εκτάσεων (ΕΕ 9,2%).
- Οι βιολογικές γεωργικές εκτάσεις αυξήθηκαν κατά 0,7 εκ. εκτάρια, έναντι του 2019.
- Οι χώρες με τις μεγαλύτερες εκτάσεις βιολογικής γεωργίας ήταν η Γαλλία (2,5 εκ. εκτάρια), η Ισπανία (2,4 εκ. εκτάρια) και η Ιταλία (2,1 εκ. εκτάρια).
- Σε 15 χώρες οι βιολογικές καλλιέργειες ήταν τουλάχιστον 10% του συνόλου. Μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται στο Λιχτενστάιν (41,6%), την Αυστρία (26,5%) και την Εσθονία (22,4%).
- Οι λιανικές πωλήσεις βιολογικών προϊόντων ανήλθαν συνολικά σε €52 δισ. (ΕΕ €44,8 δισ.), με ετήσια αύξηση 15%.
- Οι μεγαλύτερες αγορές ήταν η Γερμανία (λιανικές πωλήσεις €15,0 δισ.), η Γαλλία (€12,7 δισ.) και η Ιταλία (€3,9 δισ.).
- 46 χώρες έχουν θεσπίσει ειδική νομοθεσία για τη βιολογική γεωργία.

Πηγή: FIBL

Εισαγωγές βιολογικών τροφίμων στην ΕΕ

- Οι εισαγωγές βιολογικών αγροδιατροφικών προϊόντων μειώθηκαν ελαφρά την περίοδο 2019-2020, παρά την ανάπτυξη της αγοράς βιολογικών προϊόντων της ΕΕ.
- Το 2020, εισήχθησαν 2,79 εκ. τόνοι βιολογικών αγροδιατροφικών προϊόντων, σημειώνοντας ετήσια μείωση 1,9%.
- Παρατηρείται αύξηση εισαγωγών τροπικών φρούτων και ρυζιού και υποχώρηση των εισαγωγών άλλων δημητριακών και ζάχαρης.
- Ο Ισημερινός και η Δομινικανή Δημοκρατία ξεπέρασαν την Κίνα και την Ουκρανία, στην κατάταξη των κύριων εμπορικών εταίρων.
- Τις περισσότερες εισαγωγές πραγματοποίησαν η Ολλανδία, η Γερμανία και το Βέλγιο.

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ](#)

Β. Η ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

Η ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας στην Πολωνία προ της ένταξης στην ΕΕ

- 1983-1989** Ανάδειξη κινήματος διαμαρτυρίας κατά της μόλυνσης που προκαλεί η χρήση χημικών στη γεωργία
- 1989** Ίδρυση της Ένωσης Οικολόγων Παραγωγών (EKOLAND – Association of Organic Producers), μέλους της International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM)

1990	Πρώτη αξιολόγηση 27 μελών της EKOLAND, βάσει κριτηρίων IFOAM
1993	Δημιουργία της Polish Society of Ecological Agriculture
1996	Δημιουργία του πρώτου ανεξάρτητου φορέα πιστοποίησης βιολογικής παραγωγής, με την προσθήκη πέντε άλλων την περίοδο 1997-2003
1998	Θέσπιση χρηματοδοτικών ενισχύσεων στους καλλιεργητές βιολογικών τροφίμων
2001	Κατάρτιση Νόμου περί Βιολογικών καλλιεργειών (σε ισχύ από 2004)
2004	Ένταξη στην ΕΕ

β.1 Οργάνωση του πολωνικού συστήματος βιολογικής γεωργίας

Μετά την ένταξη στην ΕΕ, στην Πολωνία εφαρμόζεται η οικεία [κοινοτική νομοθεσία](#). Με την [Πράξη περί Οργανικής Γεωργίας](#) (2004) και τον εν ισχύ νόμο του 2009, καθορίζεται η οργανωτική δομή του συστήματος βιολογικής παραγωγής που περιλαμβάνει τους ακόλουθους φορείς:

Το [Υπουργείο Γεωργίας και Ανάπτυξης Υπαίθρου](#) (ΥΓΚΑΥ) είναι η κεντρική Αρχή με αρμοδιότητα ελέγχου της βιολογικής παραγωγής και της συσκευασίας βιολογικών προϊόντων, τον σχεδιασμό πολιτικής και προετοιμασία νομοθεσίας. Το ΥΓΚΑΥ είναι, επίσης, αρμόδιο για την αδειοδότηση των φορέων πιστοποίησης.

Το [Κέντρο Πιστοποίησης της Πολωνίας](#) είναι ο αρμόδιος οργανισμός για την αναγνώριση των φορέων πιστοποίησης, βάσει του ευρωπαϊκού προτύπου ISO/IEC 17065, στην επίσημη πολωνική εκδοχή του PN-EN ISO/IEC 17065.

Η [Επιθεώρηση Ποιότητας Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων](#) (ΕΠΑΠΤ), που υπάγεται στο ΥΓΚΑΥ, εποπτεύει τους φορείς πιστοποίησης και είναι αρμόδιο για αποφάσεις σχετικά με παρεκκλίσεις από τους κανόνες βιολογικής παραγωγής (με εξαίρεση τη χρήση συμβατικού πολλαπλασιαστικού υλικού). Η ΕΠΑΠΤ δύναται να αναθέσει δικαιοδοσία σε οικείες υπηρεσίες των Περιφερειών.

Η [Υπηρεσία Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου](#) (ΥΦΕ) διαχειρίζεται την εθνική βάση δεδομένων σπόρων και τις παρεκκλίσεις σχετικά με τη χρήση συμβατικού πολλαπλασιαστικού υλικού. Η ΥΦΕ είναι υπεύθυνη για τη βάση δεδομένων σπόρων, ενώ οι επιθεωρήσεις των Περιφερειών είναι υπεύθυνες για τις παρεκκλίσεις σχετικά με τη χρήση συμβατικού πολλαπλασιαστικού υλικού και τη διενέργεια ελέγχων των παραγωγών.

Η [Κεντρική Κτηνιατρική Επιθεώρηση](#) και οι Επιθεωρήσεις των Περιφερειών είναι αρμόδιοι για τον έλεγχο βιολογικών ζωοτροφών.

Ο [Οργανισμός Γεωργικής Αναδιάρθρωσης και Εκσυγχρονισμού](#) (ΟΓΑΕ) είναι αρμόδιος για την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω κοινοτικής συγχρηματοδότησης. Οι φορείς πιστοποίησης υποβάλουν στον ΟΓΑΕ, ετησίως, δεδομένα αναφορικά με τη βιολογική παραγωγή, βάσει των οποίων υπολογίζονται οι επιδοτήσεις των παραγωγών.

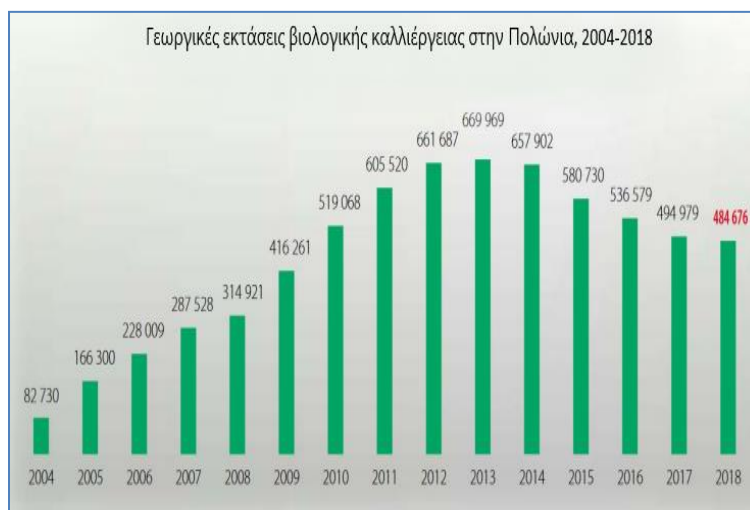
Επιτόπου έλεγχοι καλλιεργητών, μεταποιητών, διανομικών και εισαγωγέων διενεργούνται από εγκεκριμένους φορείς πιστοποίησης, οι οποίοι εκδίδουν, αναστέλλουν και ακυρώνουν πιστοποιητικά συμμόρφωσης με το κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο. Το 2021 λειτουργούσαν 13 φορείς πιστοποίησης.

β.2. Οργανικές καλλιέργειες και παραγωγή (2004-2020)

Η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το 2004, ενίσχυσε σημαντικά το καθεστώς της βιολογικής γεωργίας στην Πολωνία, με αποτέλεσμα την ταχεία αύξηση του αριθμού και της έκτασης των εκμεταλλεύσεων βιολογικής γεωργίας, χάρη στην εύκολη πρόσβαση σε επιδοτήσεις. Οι βιολογικές εκμεταλλεύσεις αυξήθηκαν από 3.705, το 2004, σε 26.598, το 2013, και οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις από 82.730 εκτάρια σε 669.969 εκτάρια πιστοποιημένης βιολογικής γεωργικής γης. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν φαινόμενα καταχρήσεων, στο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης (2014-2020), προβλέπονται περιορισμοί, προκειμένου να αποθαρρυνθεί η μετατροπή καλλιεργειών σε βιολογικές. Ως αποτέλεσμα, από το 2014, παρατηρείται σταδιακή μείωση του αριθμού των βιολογικών εκμεταλλεύσεων και της έκτασής τους: σε 18.575 (2020) εκμεταλλεύσεις έκτασης 509.291 εκταρίων. Το μερίδιο της βιολογικής στο σύνολο της γεωργίας, το 2021, εκτιμάται ότι ήταν περίπου 3,5%.

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

β.3. Γεωγραφική κατανομή της βιολογικής γεωργίας

Ός προς τη γεωγραφική κατανομή των βιολογικών εκμεταλλεύσεων, εμφανίζεται συγκέντρωση στην περιφέρεια Warmińsko-Mazurskie, με άνω του 15% του συνόλου, ενώ σε άλλες τέσσερις το μερίδιο είναι 10-15%.

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

Στις περιφέρειες Warmińsko-Mazurskie και Zachodniopomorskie, το υψηλό μερίδιο της βιολογικής γεωργίας εξηγείται από την μεγάλη έκταση των αγροκτημάτων, τα οποία εξάγουν μεγάλες ποσότητες δημητριακών, κυρίως στη Γερμανία. Στις περιφέρειες Podlaskie, Lubelskie και Mazowieckie τα αγροκτήματα είναι συγκριτικά μικρά, και παράγουν κυρίως βιολογικά φρούτα (μούρα, φράουλες, σμέουρα, μαύρη και κόκκινη σταφίδα, φραγκοστάφυλο), τα οποία, επίσης, εξάγονται (κυρίως κατεψυγμένα). Το βιολογικό αμερικάνικο μύρτιλο, που εξάγεται τόσο φρέσκο όσο και κατεψυγμένο, καλλιεργείται κυρίως στην ανατολική και βόρεια Πολωνία, σε περιοχές με όξινο έδαφος.

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ](#)

Γ. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Η δομή των βιολογικών καλλιεργειών (2018) έχει ως ακολούθως:

Κατηγορία	Μερίδιο
Κτηνοτροφικές καλλιέργειες	25,8%
Βοσκότοποι	20,6%
Δημητριακά	27,6%
Φρούτα	6,2%
Λαχανικά	6,2%
Όσπρια	3,9%
Βιομηχανική χρήση	7,0%
Πατάτες	0,3

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

Η πιο σημαντική καλλιέργεια είναι τα βιολογικά δημητριακά (πάνω από το ένα τέταρτο των βιολογικών εκτάσεων) και τα βιολογικά φρούτα. Τα βιολογικά λαχανικά καλλιεργούνται και διατίθενται κυρίως στην εγχώρια αγορά, ωστόσο ορισμένα είδη όπως το κουνουπίδι, το μπρόκολο, η κολοκύθα, το σπανάκι, εξάγονται κατεψυγμένα.

Αγροτική βιολογική παραγωγή (τόνοι)

Προϊόντα	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δημητριακά	102,455	117,501	131,863	135,237	151,311	175,963	195,921	271,901	315,269
Σιτάρι και όλυρα	11,368	12,052	15,935	17,313	18,671	17,645	17,320	27,828	40,953
Σίκαλη	32,839	42,809	42,003	37,691	39,874	39,837	59,880	103,480	105,477
Κριθάρι	4,702	3,746	4,021	4,742	5,241	5,299	5,111	5,428	5,929
Βρώμη	20,528	21,094	22,927	25,935	36,034	47,672	54,340	62,652	79,159
Αραβόσιτος	845	2,213	2,506	2,376	3,209	7,076	10,333	17,031	26,326
Άλλα δημητριακά	32,173	35,586	44,472	47,181	48,282	58,434	48,938	55,482	57,425
Ξηρά όσπρια για καρπό	4,433	4,672	5,195	7,539	9,229	15,253	16,538	25,567	37,420
Ριζωματώδη φυτά	17,380	16,758	18,622	18,249	21,563	20,943	16,731	17,069	24,067
Πατάτες	16,621	15,320	17,069	16,801	20,235	19,335	15,563	14,779	22,575
Industrial crops	3,574	2,816	3,567	4,665	7,723	11,827	10,909	11,785	14,119
Ελαιούχοι σπόροι	483	953	1,417	964	2,256	3,218	1,826	1,676	3,020
Αγριοκράμβες και αγριογογγύλια	327	704	679	502	202	229	320	423	785
Λάδι ηλιτροπίου	115	106	206	307	486	386	625	458	908
Σόγια	17	115	478	60	750	578	152	315	303
Λιναρόσπορος	24	27	54	94	818	2,025	729	480	1,023
Φυτά ιατρικής και γαστρονομικής χρήσης	604	892	1,362	1,756	3,244	7,353	8,051	7,165	9,607
Άλλες βιομηχανικές καλλιέργειες	2,480	968	781	816	2,212	945	955	2,672	1,103
Φυτά που συγκομίζονται χλωρά από αρόσιμη γη	390,012	593,687	732,061	649,348	702,583	664,894	510,896	585,456	648,774
Φρέσκα λαχανικά και φράουλες	23,601	28,185	35,216	41,031	51,805	55,810	57,649	77,841	63,840
Ελαιοκράμβη	1,437	1,774	2,874	2,636	3,255	4,146	4,697	11,879	11,334
Φυλλώδη λαχανικά ή λαχανικά με μίσχο	2,596	5,127	3,672	3,481	4,177	7,509	9,040	11,159	10,675
Λαχανικά καλλιεργούμενα για τον καρπό	7,480	6,635	9,720	10,739	13,769	15,099	16,199	15,771	22,652
Κονδυλώδη και βολβώδη κηπευτικά	4,086	3,872	4,784	4,664	7,413	11,682	11,169	20,774	29,654
Φρέσκα όσπρια	3,761	6,084	8,321	13,321	17,018	11,910	9,168	10,438	13,858
Φράουλες	3,809	4,298	4,999	5,943	6,007	5,183	7,091	7,443	8,013
Μόνιμες καλλιέργειες για ανθρώπινη κατανάλωση	:	:	43,490	48,401	50,599	47,012	112,143	126,165	157,585
Φρούτα, μούρα και καρποί*	:	:	43,449	48,342	50,468	46,940	112,048	125,785	153,885
Φρούτα καλλιεργειών εύκρατης προέλευσης	19,882	14,594	17,259	17,134	18,413	15,655	67,823	82,460	111,211
Μηλοειδή	:	:	15,426	15,522	16,937	14,863	65,366	79,476	107,927
Μήλα	17,774	12,167	15,231	15,189	16,525	14,506	64,377	77,917	105,602
Αχλάδια	212	314	195	333	412	357	990	1,559	2,325
Πυρηνόκαρπα	:	:	1,833	1,612	1,476	792	2,457	2,984	3,285
Κεράσια	376	592	477	328	323	288	707	1,453	1,623
Δαμάσκηνα	1,139	1,102	1,033	905	857	388	1,423	1,169	1,270
Μούρα	21,635	25,803	26,082	31,088	31,898	30,840	42,433	41,988	41,870
Καρποί	110	124	107	120	157	445	1,792	1,337	803
Μανιτάρια	:	0	:	0	0	230	648	1,619	4,395

(*) πλην εσπεριδοειδών, σταφυλιών, φράουλας

Πηγή: Eurostat

Το ήμισυ της συνολικής έκτασης βιολογικής γεωργίας αποτελείται από κτηνοτροφικές καλλιέργειες, λιβάδια και βοσκοτόπια. Ο αριθμός των ζώων που εκτρέφονται σε βιολογικά αγροκτήματα είναι χαμηλός και μειώνεται σταδιακά (όπως και στις συμβατικές φάρμες, με

συνέπεια να υπάρχει έλλειψη νεαρών ζώων για εκτροφή και αναπαραγωγή. Επιπλέον, η ζήτηση για βιολογικά ζωικά προϊόντα είναι περιορισμένη. Εξαίρεση αποτελεί η παραγωγή βιολογικών πουλερικών, ιδίως ορνίθων ωοπαραγωγής, λόγω της αυξανόμενης ζήτησης για βιολογικά αυγά.

Κτηνοτροφική βιολογική παραγωγή (τόνοι)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Κρέας	146	150	24	3	8	2	0	23	49
Νωπό γάλα	35,942	27,991	26,583	25,243	25,583	26,734	26,773	26,655	29,493
Νωπό αγελαδινό γάλα	35,154	27,324	25,943	24,524	24,881	26,018	26,017	25,946	28,806
Πρόβειο γάλα	50	52	72	58	107	79	88	165	23
Κατσικίσιο γάλα	739	615	567	661	595	637	668	543	664
Γάλα που έχει υποστεί ζύμωση (γιαούρτι)	:	0	0	0	0	0	0	78	10
Βούτυρο	689	0	0	0	0	0	0	35	11
Τυρί	102	0	0	0	0	0	3	514	63
Αυγά	20,652,425	33,903,180	21,819,280	22,570,089	19,937,740	20,264,110	16,506,760	23,032,140	27,503,160
Μέλι	24	60	50	78	93	69	64	65	52

Πηγή: Eurostat

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της πολωνικής βιολογικής γεωργίας, σε σύγκριση με την πλειονότητα των κρατών της ΕΕ, είναι το πολύ υψηλό ποσοστό μονάδων που συνδυάζουν ταυτόχρονα βιολογική και συμβατική καλλιέργεια. Ενδεικτικά, τα υψηλότερα μεγέθη μεικτών εκμεταλλεύσεων καταγράφονται (2016) στην Πολωνία (17.500) και στην Ισπανία (13.610), ενώ περίπου το 60% των αμιγώς βιολογικών εκμεταλλεύσεων εντοπίζονται στη Γαλλία, την Ιταλία και την Αυστρία. Ορισμένες χώρες της ΕΕ περιορίζουν τις ενισχύσεις σε εκμεταλλεύσεις που λειτουργούν εξ ολοκλήρου ως βιολογικές. Στην Πολωνία επιτρέπεται η λειτουργία μονάδας βιολογικής καλλιέργειας εντός μεγάλου αγροκτήματος συμβατικής καλλιέργειας.

γ.1. Φορείς βιολογικής παραγωγής

Οι φορείς του κλάδου βιολογικών τροφίμων διακρίνονται σε οκτώ κατηγορίες: παραγωγοί βιολογικών γεωργικών προϊόντων, μονάδες μεταποίησης-συσκευασίας, εισαγωγείς, διανομείς, παραγωγοί βιολογικής υδατοκαλλιέργειας και φυκιών, άγριων φυτών, μελισσοκόμοι, προμηθευτές βιολογικών σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού. Πολλοί φορείς δραστηριοποιούνται σε περισσότερες από μία κατηγορίες.

Δραστηριότητα	2020
Παραγωγή	18.598
Μεταποίηση-συσκευασία	1.104
Διανομή	1.208
Σπόροι και προμήθεια πολλαπλασιαστικού υλικού	250
Μελισσοκομία	30
Συγκομιδή άγριων φυτών	40
Υδατοκαλλιέργεια	11
Εισαγωγή	267
Εξαγωγή	319

Πηγή: Eurostat

γ.2. Φορείς πιστοποίησης και ελέγχου

Ο τομέας της βιολογικής παραγωγής ομαδοποιείται σε έξι κατηγορίες δραστηριότητας. Ταυτόχρονα, οι κατηγορίες αυτές αποτελούν «πεδία εξουσιοδότησης για τη διενέργεια ελέγχων και την έκδοση και ανάκληση πιστοποιητικών συμμόρφωσης στη βιολογική γεωργία». Οι μεταποιητικές εταιρείες πρέπει να υποβάλουν αίτηση στο [Υπουργείο Γεωργίας και Ανάπτυξης Υπαίθρου](#) (ΥΓΚΑΥ) για να τους δοθεί πιστοποιητικό καταλληλότητας. Ο έλεγχος και η πιστοποίηση της βιολογικής παραγωγής πραγματοποιείται από 13 φορείς πιστοποίησης, εξουσιοδοτημένους από το ΥΓΚΑΥ και εποπτευόμενους από τον [Οργανισμό Ελέγχου Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων](#) (ΑΦQI). Οι έλεγχοι γίνονται συνήθως 3 φορές το χρόνο, ενώ το μητρώο των επιθεωρητών και οι ειδικότητες τους είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΑΦQI.

Εξουσιοδοτημένοι φορείς πιστοποίησης

Κωδικός	Επωνυμία	Γεωργική παραγωγή κτηνοτροφία	Συγκομιδή άγριων φυτών	Μελισσοκομεία	Υδατοκαλλιέργεια	Μεταποίηση	Εμπορία Εισαγωγές
PL-EKO-01	EKOGWARANCJA PTRE	x	x	x	x	x	x
PL-EKO-02	PNG	x	x	x	x	x	x
PL-EKO-03	COBICO	x	x			x	x x
PL-EKO-04	BIOEKSPERT	x	x			x	x
PL-EKO-05	BIOCERT MALOPOLSKA	x	x	x	x	x	x
PL-EKO-06	POLSKIE CENTRUM BADAN I CERTIFICACJI	x	x	x	x	x	x
PL-EKO-07	AGRO BIO TEST	x		x		x	x
PL-EKO-08	TUV RHEINLAND POLSKA	x	x	x	x	x	x
PL-EKO-09	CENTRUM JAKOSCI AGROEKO	x	x	x	x	x	x
PL-EKO-10	SGS POLSKA	x	x			x	x
PL-EKO-11	DQS POLSKA	x	x			x	x
PL-EKO-12	BUREAU VERITAS POLSKA	x				x	x
PL-EKO-13	KRAJOWE CENTRUM BADAN I CERTIFICACJI	x					

Πηγή: Polish Chamber of Organic Food, *Organic Farming and its Market in Poland, 2021*

γ.3. Χρηματοδότηση μέσω του Προγράμματος Ανάπτυξης Υπαίθρου

Από το 2004, οι παραγωγοί βιολογικών προϊόντων μπορούν να υποβάλουν αίτηση στον Οργανισμό Αναδιάρθρωσης και Εκσυγχρονισμού της Γεωργίας για οικονομική υποστήριξη στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (Πυλώνας II της ΚΓΠ) που χρηματοδοτείται κυρίως από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και εν μέρει από τον εθνικό προϋπολογισμό. Η σχετικά εύκολη πρόσβαση σε επιδοτήσεις οδήγησαν, αρχικά, σε

καταχρήσεις. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο αυτό, το νέο καθεστώς υιοθέτησε πολύ αυστηρά κριτήρια και κυρώσεις, ενώ αποθάρρυνε τη μετατροπή ή τη συνέχιση της βιολογικής εκμετάλλευσης μετά τη λήξη πενταετίας και οδήγησε (από το 2014) σε μείωση του αριθμού και της έκτασης των βιολογικών εκμεταλλεύσεων. Στο τρέχον τρίτο Πρόγραμμα (2014-2020), η βιολογική γεωργία είναι αυτόνομο πρόγραμμα και οι επιδοτούμενες βιολογικές καλλιέργειες έχουν ταξινομηθεί στις ακόλουθες κατηγορίες:

Ενισχύσεις βιολογικών καλλιεργειών

	Τύπος καλλιέργειας	Υποκατηγορία	Ύψος επιδότησης
1	Αγροτικές καλλιέργειες σε μετατροπή		PLN 966 /εκτάριο
2	Καλλιέργειες λαχανικών σε μετατροπή		PLN 1557 /εκτάριο
3	Φυτικές καλλιέργειες σε μετατροπή		PLN 1325 /εκτάριο
4	Καλλιέργειες οπωρώνων σε μετατροπή	4.1.1 Καλλιέργειες βασικών φρούτων σε μετατροπή	PLN 1882 / εκτάριο
		4.1.2 Καλλιέργειες μούρων σε μετατροπή	
		4.2 Εκτεταμένες καλλιέργειες φρούτων σε μετατροπή	PLN 790 / εκτάριο
5	Κτηνοτροφικές καλλιέργειες σε μετατροπή		PLN 787 / εκτάριο
6	Λιβάδια σε μετατροπή		PLN 428 / εκτάριο
7	Αγροτικές καλλιέργειες μετά τη μετατροπή		PLN 792 / εκτάριο
8	Καλλιέργειες λαχανικών μετά τη μετατροπή		PLN 1310 /εκτάριο
9	Φυτικές καλλιέργειες μετά τη μετατροπή		PLN 1325 /εκτάριο
10	Καλλιέργειες οπωρώνων μετά τη μετατροπή	10.1.1 Καλλιέργειες βασικών φρούτων μετά τη μετατροπή	PLN 1501 /εκτάριο
		10.1.2 Καλλιέργειες μούρων μετά τη μετατροπή	
		10.2 Εκτεταμένες καλλιέργειες φρούτων μετά τη μετατροπή	PLN 660 /εκτάριο
11	Κτηνοτροφικές καλλιέργειες μετά τη μετατροπή		PLN 559 /εκτάριο
12	Λιβάδια μετά τη μετατροπή		PLN 428 /εκτάριο

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

Οι εκμεταλλεύσεις με συνολική έκταση βιολογικών καλλιεργειών που δεν υπερβαίνουν τα 50 εκτάρια δικαιούνται το 100% των ενισχύσεων, εκείνες μεταξύ 50 και 100 εκταρίων το 75%, και όσες έχουν άνω των 100 εκταρίων το 60%. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 παρατάθηκε για το 2021 και τα ποσοστά ενισχύσεων για τη βιολογική γεωργία αυξήθηκαν κατά μέσο όρο κατά 30%.

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΩΝ](#)

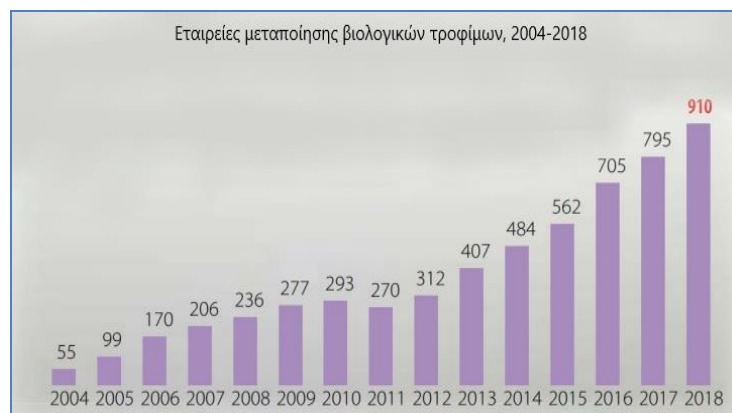
Δ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Το 2020 υπήρχαν 984 μεταποιητικές εταιρείες, οι περισσότερες εκ των οποίων είναι εταιρείες συσκευασίας. Οι μεταποιητικές εταιρείες περιλαμβάνουν: μύλους, καταψυκτήρια, μονάδες επεξεργασίας φρούτων και λαχανικών (κυρίως χυμών και μαρμελάδων), ζυμαρικά, γαλακτοκομεία, αρτοποιεία, κρεοπωλεία. Οι περισσότερες μεταποιητικές εταιρείες είναι μικρού και μεσαίου μεγέθους μονάδες, ορισμένες με αποκλειστική δραστηριότητα σε βιολογικά προϊόντα. Σε σύγκριση με άλλες χώρες της ΕΕ, η μεταποίηση βιολογικών τροφίμων στην Πολωνία δεν είναι ακόμα πλήρως ανεπτυγμένη, καθώς δεν αξιοποιεί επαρκώς τις διαθέσιμες πρώτες ύλες και τη δυναμική από την πλευρά της ζήτησης. Οι λόγοι είναι κυρίως η απροθυμία υποβολής σε πολυάριθμους ελέγχους (επιθεωρήσεις, υγειονομικοί έλεγχοι) και η γραφειοκρατία.

Μεταποιητικές εταιρείες βιολογικών τροφίμων

Υποκλάδος	Αριθμός εταιρειών
Μεταποίηση προϊόντων διατροφής	631
Επεξεργασία κρέατος και προϊόντων αυτού	35
Επεξεργασία ιχθυηρών και μαλακίων	20
Επεξεργασία φρούτων και λαχανικών	265
Μεταποίηση ζωικών και φυτικών ελαίων	33
Σύνολο	984

Πηγή: Eurostat

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ](#)

Ε. ΜΕΓΕΘΟΣ ΑΓΟΡΑΣ

Η αξία των πωλήσεων βιολογικών τροφίμων αυξάνεται με ρυθμό άνω του 10% ετησίως, υπολογίζεται δε ότι ανέρχονταν σε PLN 1,36 δις. (σχεδόν €250 εκ.), το 2020, έναντι PLN 700 εκ. (€167 εκ.) το 2015, ήτοι 0,5% της συνολικής αγοράς τροφίμων. Ο εκτιμώμενος κύκλος εργασιών για επιμέρους τμήματα της αγοράς βιολογικών τροφίμων το 2018 (PLN εκ.) έχει ως ακολούθως:

Πηγή: NielsenIQ. *Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021*

ε.1. Δίκτυα πωλήσεων

Οι άμεσες πωλήσεις (αγρότης προς τελικό καταναλωτή) πραγματοποιούνται κυρίως σε εβδομαδιαίες υπαίθριες αγορές. Τα τελευταία δέκα χρόνια, σε μεγάλες πόλεις έχουν καθιερωθεί τα σαββατιάτικα Bio-Bazaars όπου πιστοποιημένοι αγρότες έχουν σταθερά περίπτερα. Παρά τις αρκετά υψηλές τιμές, ταιριάζουν στη τάση μείωσης της αλυσίδας εφοδιασμού και δίνουν στους καταναλωτές την αίσθηση της αυθεντικότητας και της φρεσκάδας των προϊόντων. Τα καταστήματα βιολογικών τροφίμων (Bio shops) εμφανίστηκαν στην Πολωνία στις αρχές της δεκαετίας του 1990 και μέχρι σήμερα αποτελούν σημαντικό τμήμα της αγοράς βιολογικών προϊόντων. Στις μεγάλες πόλεις λειτουργούν αλυσίδες καταστημάτων βιολογικών προϊόντων. Το μερίδιο των εξειδικευμένων καταστημάτων βιολογικών προϊόντων στο σύνολο της αγοράς βιολογικών προϊόντων υπολογίζεται περίπου στο 50%. Σχετικά πρόσφατα, μεγάλες ξένες αλυσίδες λιανικής και εκπτώτικες αλυσίδες, δημιούργησαν ειδικούς χώρους για την προώθηση βιολογικών τροφίμων, επιτρέποντας τη διάδοσή τους και σε επαρχιακές πόλεις. Πλέον, ορισμένα βιολογικά τρόφιμα (γιαούρτια, αυγά, ζυμαρικά, ποτά, γλυκά, κ.λπ.) είναι διαθέσιμα σε συμβατικά παντοπωλεία, σημεία πώλησης και πρατήρια καυσίμων. Το ηλεκτρονικό εμπόριο βιολογικών τροφίμων αναπτύσσεται, επίσης, ιδίως την περίοδο της πανδημίας (έως και 70%), με τον κύκλο εργασιών να ανέρχεται σε €250 χιλ. το 2020.

ε.2. Εισαγωγές

Λεπτομερείς κανόνες για τις εισαγωγές βιολογικών προϊόντων ορίζονται σε [ειδικό κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), ο δε έλεγχος της βιολογικής παραγωγής σε τρίτες χώρες πραγματοποιείται από εγκεκριμένους από την Επιτροπή φορείς (60, συμπεριλαμβανομένου ενός πολωνικού). Οι περισσότεροι πολωνοί μεταποιητές βιολογικών προϊόντων και έμποροι προμηθεύονται προϊόντα που προέρχονται από τρίτες χώρες έμμεσα, μέσω Γερμανίας, Ολλανδίας ή Βελγίου. Έτσι οι πολωνικές εταιρείες ουσιαστικά αγοράζουν προϊόντα από την εσωτερική αγορά της ΕΕ. Ωστόσο, ο αριθμός των μεταποιητών που εισάγουν οι ίδιοι αυξάνεται, καθώς έτσι επιτυγχάνουν χαμηλότερη τιμή. Το 2020 υπολογίζεται ότι υπήρχαν 267 (ετήσια αύξηση 10%). Η μεγαλύτερη κατηγορία εισαγόμενων προϊόντων είναι τα δημητριακά και τα κατεψυγμένα φρούτα που εισάγονται από την Ουκρανία, και προορίζονται κυρίως για τις δυτικοευρωπαϊκές αγορές, ορισμένα όμως μεταποιούνται στην Πολωνία. Άλλα βιολογικά προϊόντα που εισάγονται είναι: σουσάμι, σόγια, ηλιόσποροι, λάδι καρύδας, σταφίδες,

χουρμάδες, μπανάνες, τσάι, ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο. Χώρες προέλευσης είναι η Τουρκία, η Κίνα, το Ισραήλ, η Δομινικανή Δημοκρατία, η Νικαράγουα, η Σρι Λάνκα, η Μαλαισία.

Οι εξαγωγές βιολογικών προϊόντων εκτός ΕΕ δεν υπόκεινται σε ειδικούς ελέγχους [βάσει της νομοθεσίας για τα βιολογικά προϊόντα](#). Οι εξαγωγές πολωνικών προϊόντων πολύ περιορισμένες τόσο σε ποικιλία όσο και σε όγκο (βιολογικός χυμός αρώνιας ή αποξηραμένα μούρα στη Ν. Κορέα και σε μερικές αραβικές χώρες).

ε.3. Τιμές βιολογικών και συμβατικών τροφίμων

Οι τιμές των βιολογικών τροφίμων είναι υψηλότερες από των συμβατικών (20-200%). Ενδεικτικά, παραθέτονται, ακολούθως, τιμές από έρευνα του 2021. Σε εξειδικευμένα καταστήματα βιολογικών προϊόντων, ορισμένα φρούτα και λαχανικά προσφέρονται χύμα. Στα συμβατικά καταστήματα μπορούν να προσφέρονται μόνο συσκευασμένα προϊόντα, γεγονός που περιορίζει την ποικιλία των προσφερόμενων προϊόντων. Η διατήρηση υψηλής διαφοράς τιμής μεταξύ βιολογικών και συμβατικών προϊόντων αποδίδεται στις χαμηλότερες αποδόσεις, στην ανεπαρκή εγχώρια παραγωγή και στην ατελή οργάνωση του εμπορικού δικτύου.

Τιμές λιανικής βιολογικών και συμβατικών τροφίμων (Μάιος 2021- αξία σε PLN).

Προϊόντα	Βιολογικά σημεία πώλησης		Συμβατικά σημεία πώλησης			Βιολογικές υπαίθριες αγορές
			Υπεραγορά σε εμπορικό κέντρο		Μικρά καταστήματα	
			Ειδικά stand συσκευασμένα	Μαζί με συμβατικά προϊόντα συσκευασμένα/ χύμα	Τοπικά παντοπωλεία	
Μήλα 1 kg	5,99	8,99	11,65	4,99-7,29	4,50-6,00	
Καρπούζια 1 kg	11,99	15,99	-	4,99	8,00-10,50	
Μπανάνες 1 kg	8,99	9,99	5,99	4,99	7,50	12,00
Βούτυρο, 200 γρ.	6,99-8,49	9,99	8,15-8,49	5,29-5,99	6,30-6,90	
Καστανή ζάχαρη 1 kg	21,99	26,39	16,99	10,19	-	6,00-7,00
Καρότα 1 kg		5,99	4,99	3,49-3,99	2,50	
Κοτόπουλο, μερίδα		42,99	54,00	9,99	-	
Αυγά 1 τεμάχιο	1,00-1,20	1,30-1,40	1,20-1,30	0,50-0,70	0,90-1,00	1,30
Λεμόνια 1 kg	12,99	19,00	13,99	6,99-7,39	8,00	15,00-18,00
Κρεμμύδια 1 kg	5,99		3,49-4,99	3,99	4,50	6,00-7,00
Γάλα, 2% λιπαρά 1 lt		5,49	4,99	2,69-3,19	3,30-3,60	
Παρθένο ελαιόλαδο 0,75 lt	36,00-65,00	55,99	34,19	19,29-27,39	-	10,00-13,00
Πορτοκάλια 1 kg		17,99	8,19	5,99	8,50	
Πατάτες	4,99	4,99	4,69	3,69	2,50	4,00-7,00
Αλεύρι από όλυρα		10,99	17,00-18,00	11,39	-	

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΩΝ](#)

ΣΤ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

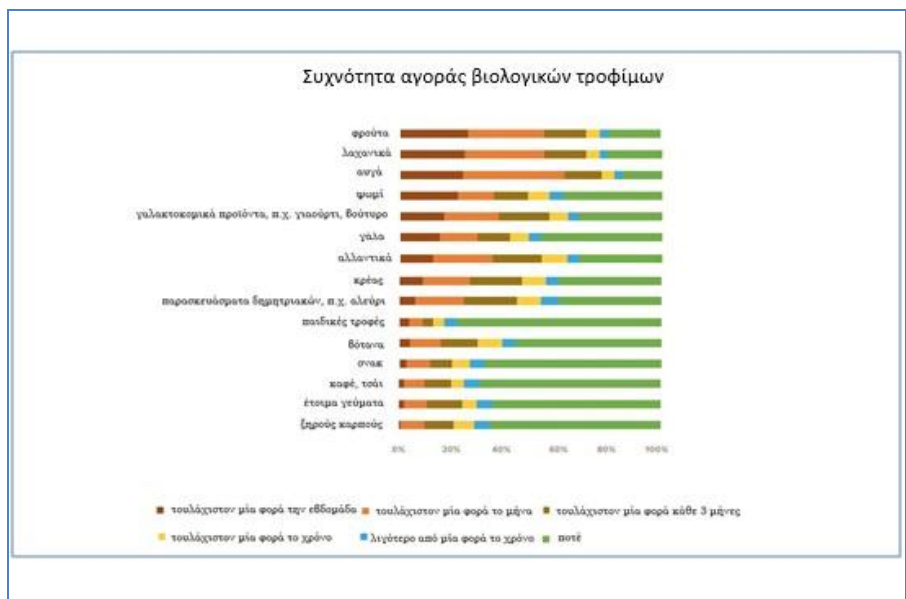
Οι πολωνοί αναζητούν ποιότητα σε καλή τιμή και είναι πρόθυμοι να πληρώσουν περισσότερα χρήματα για βιολογικά προϊόντα που θα ανταποκρίνονται στις προσδοκίες τους. Ολοένα και περισσότερο λαμβάνεται υπόψη η προστασία του περιβάλλοντος, η ευημερία των ζώων και η στήριξη της εθνικής παραγωγής. Υπάρχει, επίσης, αυξανόμενο ενδιαφέρον για την αγορά τροφίμων απευθείας από τους παραγωγούς. Οι πολωνοί καταναλωτές αγοράζουν βιολογικά τρόφιμα κυρίως λόγω ενδιαφέροντος για την υγεία τους, ως ασφαλέστερα, δίχως φυτοφάρμακα. Το 32% των καταναλωτών που αγοράζουν βιολογικά τρόφιμα τουλάχιστον μία φορά εβδομαδιαίως έως και μία φορά το μήνα θεωρούνται τακτικοί καταναλωτές. Το 20% καταναλώνει βιολογικά τρόφιμα περιστασιακά και το 48% καθόλου. Μεταξύ των καταναλωτών που αγοράζουν τακτικά βιολογικά τρόφιμα το μερίδιο των γυναικών είναι υψηλότερο, ενώ προτιμούνται περισσότερο από τους κατοίκους αστικών κέντρων.

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

Οι Πολωνοί καταναλωτές αγοράζουν συχνότερα βιολογικά φρούτα και λαχανικά, το 25% τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα, το 63% βιολογικά αυγά και λιγότερο συχνά, ψωμί, γαλακτοκομικά προϊόντα και γάλα. Το 9% αγοράζει βιολογικό κρέας τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα και το 13% βιολογικά αλλαντικά. Λιγότερο συχνά αγοράζουν σνακ, βότανα, τσάι και καφέ, ξηρούς καρπούς, αποξηραμένα φρούτα και έτοιμα γεύματα. Ελλείψεις διαπιστώνονται στο κρέας και τα παρασκευάσματα κρέατος. Οι δαπάνες για βιολογικά τρόφιμα το 2019 ανήλθαν κατά μέσο όρο σε 194 PLN / νοικοκυριό. Μεγαλύτερο κίνητρο για την αγορά βιολογικών τροφίμων θεωρείται ότι θα ήταν οι χαμηλότερες τιμές, η διασφάλιση ότι διαφέρουν ουσιαστικά από τα μη βιολογικά και ότι έχουν παραχθεί με καλύτερες συνθήκες καλλιέργειας.¹

¹ Μελέτη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Βαρσοβίας, (NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021)

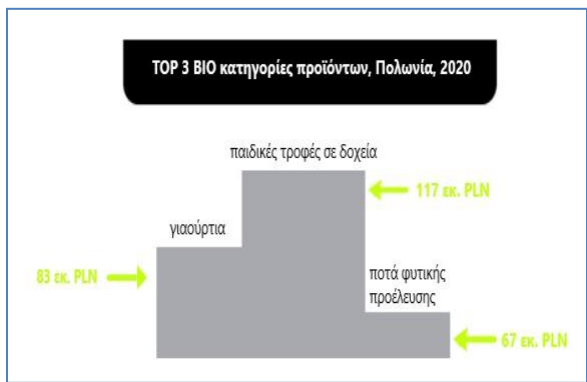

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ](#)

Z. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Το 52% της αξίας πωλήσεων βιολογικών τροφίμων αντιστοιχούσε, το 2020, σε οκτώ κατηγορίες προϊόντων: παιδικές τροφές, γιαούρτια, φυτικά ποτά, χυμοί και νέκταρ, βρεφικά γάλατα σε σκόνη, βότκα, δημητριακά πρωινού και μούσλι.

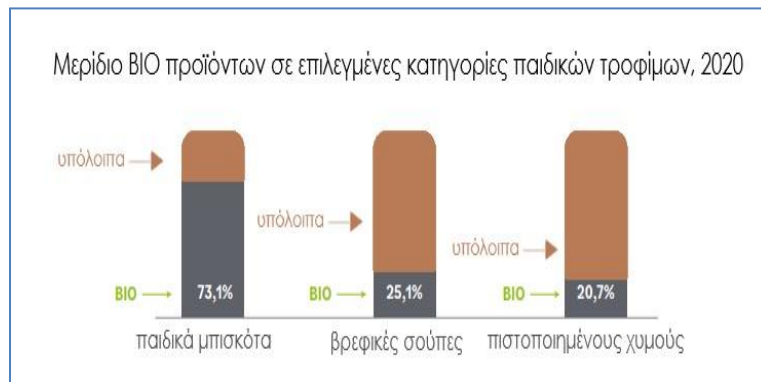
Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

Τρόφιμα για παιδιά

Οι παιδικές τροφές έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο πωλήσεων (13,5%), ως προς την αξία, στο σύνολο των πιστοποιημένων τροφίμων για παιδιά. Επιμέρους κατηγορίες προϊόντων είναι: βρεφικές σούπες, μπισκότα, δημητριακά, χυμοί, τσάι και γάλα. Η σημαντικότερη κατηγορία είναι

οι σούπες με πωλήσεις άνω των 117 εκ. PLN, το 2020 (+19%, έναντι 2019). Τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας αντιπροσωπεύουν το 18% της αξίας των πωλήσεων.

Πηγή: NielsenIQ. Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021

Γαλακτοκομικά και φυτικά ποτά

Τα βιολογικά γαλακτοκομικά αντιστοιχούν στο 1% της αξίας όλων των γαλακτοκομικών προϊόντων, με πωλήσεις ύψους 168 εκ. PLN, το 2020, (-5% σε σύγκριση με το 2019). Η μεγαλύτερη κατηγορία, τόσο σε αξία όσο και σε όγκο, είναι τα γιαούρτια με πωλήσεις PLN 83 (-17%). Τα προϊόντα κεφίρ, μολονότι έχουν μικρό μερίδιο, εμφανίζουν ψηλή δυναμική (+41% το 2020). Οι πωλήσεις ποτών φυτικής προέλευσης ανέρχονται σε PLN 67 εκ., αφορούν δε στην πλειοψηφία (75%) σε προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας.

Ποτά και πολτός φρούτων

Οι πωλήσεις βιολογικών ποτών αυξήθηκαν, το 2020, φτάνοντας τα PLN 50 εκ. Τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας αντιπροσωπεύουν το 80% των πωλήσεων. Τετραπλασιασμό των πωλήσεων σημείωσαν τα αρωματισμένα νερά.

Η. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Παρά την πανδημία, η αγορά πιστοποιημένων βιολογικών τροφίμων σημείωσε ετήσια αύξηση του όγκου πωλήσεων το 2020. Σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας NielsenIQ, οι πολωνοί καταναλωτές δαπάνησαν περίπου PLN 776 εκ. σε βιολογικά προϊόντα (εγκεκριμένα με το πράσινο σήμα της ΕΕ), λαμβάνοντας υπόψη μόνον αγορές που πραγματοποιήθηκαν σε φυσικά καταστήματα. Η ετήσια αύξηση υπολογίζεται σε 23%, τέσσερις φορές μεγαλύτερη από την αύξηση των συνολικών πωλήσεων τροφίμων. Τα καταστήματα μεγάλου μεγέθους αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 75% των πωλήσεων. Η σημασία των βιολογικών προϊόντων στα εκπτωτικά καταστήματα αυξάνεται, επίσης, καθώς έως και 60% των βιολογικών προϊόντων που πωλούνται σ' αυτά είναι προϊόντα εκπτωτικών βιολογικών εμπορικών σημάτων. Το 45% των πολωνών καταναλωτών δήλωσε ότι προτιμά εκπτωτικά καταστήματα επειδή διαθέτουν φθηνότερα βιολογικά προϊόντα και το 35% λόγω της ποιότητάς τους. Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να διαμορφωθεί σε 10% ετησίως, φθάνοντας τα PLN 2,2 δισ. το 2025, δηλαδή στο 0,7% της πολωνικής αγοράς προϊόντων ταχείας κατανάλωσης (FMCG).

Παρά το γεγονός ότι η πολωνική αγορά βιολογικών τροφίμων χαρακτηρίζεται από μεγάλο κατακερματισμό της παραγωγής και προσφοράς, σημαντικές διαφορές στις τιμές των συμβατικών τροφίμων και βιολογικών προϊόντων καθώς και από περιορισμένη διαθεσιμότητα βιολογικών προϊόντων εκτός μεγάλων πόλεων, η προοπτική είναι θετική. Το αυξανόμενο ενδιαφέρον για τον υγιεινό τρόπο ζωής, η συνειδητοποίηση των καταναλωτών για τον αντίκτυπο της ποιότητας των τροφίμων στην υγεία, τη φυσική κατάσταση και την ποιότητα ζωής λειτουργούν ευνοϊκά. Η στρατηγική Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ, η οποία στοχεύει στην αύξηση της έκτασης της βιολογικής γεωργίας στο 25% της γεωργικής γης έως το 2030, προσδίδει, επίσης, ώθηση. Στην Πολωνία, με το υφιστάμενο μερίδιο 3,5% της έκτασης βιολογικής γεωργίας, η επίτευξη του ανώτατου ορίου 10% έως το 2030, είναι φιλόδοξος αλλά ρεαλιστικός στόχος, υπό την προϋπόθεση υιοθέτησης σχεδιασμένης στρατηγικής.

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ](#)

Θ. ΕΚΘΕΣΕΙΣ

BIOEXPO, Τρόφιμα και οικολογικά προϊόντα, 6-8 Οκτωβρίου 2022, Βαρσοβία, <https://bioexpo.pl/>

ECO-styl, Υγιεινή διατροφή, 18-20 Νοεμβρίου 2022, Μπιέλσκο-Μπιάλα, <http://targibielskie.pl/dla-wystawcow-50>

EKO GALA, Τρόφιμα, Ρζέσζοφ, <https://www.ekogala.eu/>

Natura Food & beEco, Βιολογικά τρόφιμα, 16-18 Σεπτεμβρίου 2022, Λοντζ, <https://www.naturafood.pl/>

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ](#)

Ι. ΚΛΑΔΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

- Ένωση Παραγωγών και Μεταποιητών Οικολογικών Προϊόντων [Ogólnopolskie Stowarzyszenie Przetwórców i Producentów Produktów Ekologicznych Polska Ekologia] www.polskaekologia.org
- Επιμελητήριο Εταιρειών Βιολογικών Τροφίμων [Polska Izba Żywności Ekologicznej] www.iemyeko.com ([κατάλογος μελών](#))
- Πολωνική Ένωση Βιώσιμης Γεωργίας [Polskie Stowarzyszenie Rolnictwa Zrównoważonego] <https://rolnictwozrownowazone.pl/>
- Ένωση Παραγωγών Οικολογικών Προϊόντων «ΕΚΟΛΑΝ», Περιφέρεια Kuyawia Pomerania [Kujawsko Pomorskie Stowarzyszenie Producentów Ekologicznych EKOLAN] <http://ekolan.pl/>
- Ένωση Παραγωγών Οικολογικών Προϊόντων «BioPomorze», Περιφέρεια Pomerania [Pomorskie Stowarzyszenie Producentów Ekologicznych BioPomorze] <http://biopomorze.com.pl/o-nas/>
- Συνεταιρισμός Βιοκαλλιεργητών «Άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης» [Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu] <http://rolnicyekologiczni.pl>

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ](#)

ΠΗΓΕΣ

NielsenIQ. *Βιολογικά τρόφιμα στην Πολωνία, 2021*

Polish Chamber of Organic Food, *Organic Farming and its Market in Poland, 2021*

Research Institute of Organic Agriculture (FiBL)

Eurostat

[ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ](#)
[ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΩΝ](#)